

Jegyzőkönyv

Készült a Bánd Német Önkormányzat 2017. október 19-én 18. 00 órai kezdettel Bándon az Önkormányzat Hivatali épületében megtartott képviselő testületi ülésen.

Jelen vannak: Schindler László elnök

Krein Péter képviselő

Feithné Krein Rita képviselő

dr. Láng Zsanett jegyző

Az elnök megállapította, hogy három képviselő jelen van, az ülés határozatképes, az ülést megnyitja.

Schindler László elnök ismertette a napirendi pontokat:

Napirendek:

1. Közmeghallgatási beszámoló tartalmáról döntés

Előadó: Schindler László elnök

2. 2018. évi naptár képeiről döntés

Előadó: Schindler László elnök

3. Polgárőrség támogatása

Előadó: Schindler László elnök

4. Christkindl kiadvány elkészülte (előterjesztés szóban)

Előadó: Feithné Krein Rita

A képviselő testület a napirendi pontokat három igen szavazattal, egyhangúlag elfogadta.

1. napirend

Schindler László elnök ismertette a közmeghallgatási beszámoló tartalmát. Elmondta, hogy a számadatokat még egyeztetni a pénzügyes kolléganővel, és így lesz teljes a beszámoló szövege, melyet szeretne az Igéző Jelekben is megjelentetni. Továbbá a közmeghallgatásra power point prezentációt is készít.

A közmeghallgatás napirendje:

1. Beszámoló az éves munkáról

2. Tájékoztatás az önkormányzati választásokról, a regisztráció jelentősége

3. Iskolatörténeti könyv bemutató

A képviselő testület áttekintette a beszámolót, és azzal egyetértett.

Az elnök megkérte a jegyző asszonyt, hogy a meghívók sokszorosításáról a hivatal gondoskodjon.

Schindler László elnök kérte a képviselő testületet, hozzon döntést arról, hogy a közmeghallgatási beszámoló tartalmával egyetért, melyet az Igéző Jelek újságban megjelentet.

A képviselő testület három igen szavazattal, egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

**Bánd Német Önkormányzat
70/2017. (X. 19.) határozata**

Bánd Német Önkormányzat képviselő testülete úgy dönt, a közmeghallgatási beszámoló tartalmával egyetért, melyet az Igéző Jelek újságban megjelentet.

Felelős: elnök

Határidő: 2017. október 30.

2. napirend

Schindler László elnök kivetítette a 2018-as évre tervezett naptár lehetséges képeit. A képviselő testület kiválasztotta a megfelelőket.

Schindler László elnök kérte a képviselő testületet, hozzon döntést arról, hogy a 2018-as naptár képanyagát elfogadja. A naptárból minden háztartásba egy példányt juttatnak el.

A képviselő testület három igen szavazattal, egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

**Bánd Német Önkormányzat
71/2017. (X. 19.) határozata**

Bánd Német Önkormányzat képviselő testülete úgy dönt, a 2018-as naptár képanyagát elfogadja. A naptárból minden háztartásba egy példányt juttatnak el.

Felelős: elnök

Határidő: 2017. december 31.

3. napirend

Dr. Láng Zsanett jegyző elmondta, hogy a polgárőrségnek a képviselő testület 50 e. Ft. támogatást szavazott meg februárban. A feladatalapú támogatás hiányában ez az összeg akkor nem került átutalásra, sőt a szerződés sem kötődött meg. Javasolja, hogy a februári határozatot vonja vissza a képviselő testület, hozzon új határozatot és ennek megfelelően támogassa a polgárőrség munkáját. Ehhez a polgárőrség kérelmet is nyújtott be.

A képviselő testület ezzel egyetértett.

Schindler László elnök kérte a képviselő testületet, hozzon döntést arról, hogy a 8/2017 (II.16.) határozatát visszavonja. Tekintettel arra, hogy februárban a feladatalapú támogatás nem állt rendelkezésre, a képviselő testület ezen új határozatában 50 000,- Ft. támogatást nyújt a Polgárőr Egyesület Bánd részére. A képviselő testület felhatalmazza az elnököt a támogatási szerződés aláírására.

A képviselő testület három igen szavazattal, egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

**Bánd Német Önkormányzat
72/2017. (X. 19.) határozata**

Bánd Német Önkormányzat képviselő testülete úgy dönt, a hogy a 8/2017 (II.16.) határozatát visszavonja. Tekintettel arra, hogy februárban a feladatalapú támogatás nem állt rendelkezésre, a képviselő testület ezen új határozatában 50 000,- Ft. támogatást nyújt a Polgárőr Egyesület Bánd részére. A képviselő testület felhatalmazza az elnököt a támogatási szerződés aláírására.

Felelős: elnök

Határidő: 2017. november 10.

4. napirend

Feithné Krein Rita képviselő tájékoztatta a képviselő testületet arról, hogy Heilig Ferenc jelezte, hogy a Christkindl kiadvány elkészült. Ebből minden német nemzetiségi önkormányzat 10 db-ot kap. Ezen felül rendelhető még. Hány darabot rendeljünk?

Krein Péter képviselő megkérdezte, hogy mennyibe kerül a kiadvány?

Feithné Krein Rita képviselő tájékoztatta, hogy 8500,- Ft./db.

Schindler László elnök 25 db-ot javasolt, melyet a képviselő testület elfogadhatónak talált.

Feithné Krein Rita képviselő elmondta, hogy a Christkindl kiadvány mellé CD is készül, amelyen bándi gyermekek is énekelnek. A felvétel lehetőségét kell még egyeztetni.

Schindler László elnök kérte a képviselő testületet, hozzon döntést arról, hogy a Chistkindl kiadványból Veszprém Megyei Német Önkormányzattól 25 db-ot rendel 8500,- Ft. /db áron.

A képviselő testület három igen szavazattal, egyhangúlag az alábbi határozatot hozta:

**Bánd Német Önkormányzat
73/2017. (X. 19.) határozata**

Bánd Német Önkormányzat képviselő testülete úgy dönt, hogy a Chistkindl kiadványból Veszprém Megyei Német Önkormányzattól 25 db-ot rendel 8500,- Ft. /db áron.

Felelős: elnök

Határidő: 2017. december 15.

Az ülésen több napirend nem volt, az elnök az ülést 18 óra 55 perckor bezárta.

kmf.

Schindler László
Schindler László
elnök

Feithné Krein Rita
Feithné Krein Rita
képviselő

Bánd Német Önkormányzat

8443 Bánd, Petőfi u. 60.

Tel/fax: 88/504-131

E-mail: band@marko.hu

Meghívó

Tisztelettel meghívom Bánd Német Önkormányzat 2017. október 19-én 18 órai kezdettel Bándon a Hivatal épületében tartandó képviselő testületi ülésére.

Napirendi pontok:

1. Közmeghallgatási beszámoló tartalmáról döntés

Előadó: Schindler László elnök

2. 2018. évi naptár képeiről döntés

Előadó: Schindler László elnök

3. Polgárőrség támogatása

Előadó: Schindler László elnök

4. Christkindl kiadvány elkészülte (előterjesztés szóban)

Előadó: Schindler László elnök

Bánd, 2017. október 16.

Tisztelettel:

Schindler László

**Schindler László
elnök**

Előterjesztés a képviselő testület 2017. október 19-én tartandó ülésére

Tisztelt Képviselő Testület!

Bánd Német Önkormányzata a 8/2017. (II. 16.) határozatában úgy döntött, hogy a Polgárőr Egyesületet 50 000,- Ft-tal támogatja:

*„Bánd Német Önkormányzat
8/2017. (II. 16.) határozata*

Bánd Német Önkormányzat képviselő testülete úgy dönt, hogy Bándi Polgárőr Egyesületet 2017. évi költségvetés terhére 50 000,- Ft összegben támogatja. A támogatási összeg működési költségekre fordítható. A képviselő testület felhatalmazza az elnököt a támogatási szerződés aláírására.”

A feladatalapú támogatás hiánya miatt nem történt meg az átutalás februárban, még a szerződéskötés is elmaradt.

Tekintve, hogy ezen támogatással mindenképpen szeretnénk a polgárőrség munkáját segíteni kérem, hogy a határozatot vonja vissza az önkormányzat, és időben aktuális döntéssel határozzuk meg a támogatás mértékét, és kössük meg a támogatási szerződést.

Támogatási szerződés tervezet:

Amely létrejött Bánd Német Önkormányzat (8443 Bánd, Petőfi S. u. 60., 15786474-1-19) képviseli Schindler László elnök, továbbiakban mint Támogató

és a Polgárőr Egyesület Bánd (8443 Bánd, Petőfi S. i-60., adószám: 18282845-1-19), képviseli Hajdár József elnök továbbiakban Támogatott.

1. Bánd Német Önkormányzata a számú határozatában döntött arról, hogy a Bánd Német Önkormányzat 2017. évi költségvetésének terhére a 2017. évben 50 000,- Ft. támogatásban részesíti Bánd Polgárőr Egyesületét.
2. A támogatást a Támogatott az alábbi célokra használhatja fel:
 - a) Az egyesület munkájával összefüggő eszközbeszerzésre
3. Támogató vállalja, hogy a támogatási összeget egyösszegben 2017. október 30-ig átutalja a Támogatott részére.
4. Támogatott vállalja, hogy a támogatási összeggel legkésőbb 2017. december 1-ig elszámol.
5. A fel nem használt összeget vissza kell fizetni a Bánd Német Önkormányzat számlájára az elszámolás határidejétől számított 8 napon belül.
6. Támogatott vállalja, hogy a 4. és 5. pontban foglaltaknak megfelelően számol el a támogatás összegéről.
7. Felek a megállapodást elolvasták értelmezték.

Határozati javaslat:

Bánd Német Önkormányzat képviselő testülete úgy dönt, a hogy a 8/2017 (II.16.) határozatát visszavonja. Tekintettel arra, hogy februárban a feladatalapú támogatás nem állt rendelkezésre, a képviselő testület ezen új határozatában 50 000,- Ft. támogatást nyújt a Polgárőr Egyesület Bánd részére. A képviselő testület felhatalmazza az elnököt a támogatási szerződés aláírására.

Bánd, 2017. október 16.

Tisztelettel:

Schindler László
Schindler László
elnök

Közmeghallgatás 2017

Bánd Német Önkormányzat

TERVEZET

Minden önkormányzat- települési és nemzetiségi- számára kötelező feladat évente egy közmeghallgatás tartása. A közmeghallgatást nem csak azért tartjuk, mert ez törvényi kötelezettség, hanem azért is, hogy tájékoztassuk a választókat az eddig elvégzett tevékenységünkről, céljainkról és az anyagi lehetőségeinkről. Habár a Bándi Igéző Jelek korábbi számaiban már olvashattak az érdeklődők a Bándi Német Önkormányzat működéséről, de így összefoglalva az egész évet még nem volt lehetőség a beszámolóra.

A korábbi időszakban a két testület többnyire közösen tartotta a közmeghallgatását, de erre a tavalyi év után ebben az esztendőben is külön került- kerül sor. Továbbra is a település jövője motiválja mindkét testületet, és tevékenységünk alapja ma is a település fejlődése, a közösség erősítése, a hagyományok ápolása.

Fontosnak tartjuk, hogy a beszámoló anyaga írásban is megjelenjen, hiszen így a Bándi Igéző Jelek révén minden lakos megismerheti a Német Önkormányzat munkáját. Az is, aki a közmeghallgatáson nem tudott jelen lenni.

Mi történt a tavaly októberi közmeghallgatás óta?

A testületről

2014-ben három fővel alakult meg a Német Önkormányzat. Mindhárman munka és család mellett végezzük ezt a tevékenységet, amit szolgálatnak tartunk. Sajnos a munka mellett nagyon nehéz időpontot találni arra, hogy közösen megbeszéljük az adott feladatokat, de mindig sikerül azért közös nevezőre jutni. 2014 novembere óta 28 önkormányzati ülésünk volt, számos határozatot fogadtunk el. A mai alkalommal a 2016 novembere óta eltelt időszakról szól a beszámolónk.

Jogok gyakorlása

Ebben az évben is véleményeztük a **nemzetiségi beiskolázási körzetet**. Továbbra is támogatjuk, hogy a bándi gyerekek a jövőben is Herendre járjanak iskolába, hiszen a földrajzi távolság (illetve közelség) és a nemzetiségi oktatás lehetősége is amellet szól, hogy ott részesülhetnek továbbra is abban a képzésben, nevelésben, amit Bándon az óvodában elkezdtek.

Egyetértési jogunkat gyakoroltuk a Német Nemzetiségi Óvoda költségvetésének a megvitatása során is. A 2017-es költségvetést, a 2016-os beszámolót is megtárgyalta a Német Önkormányzat. Az idei esztendőben éltünk egyetértési jogunkkal az óvodavezetői pályázat elbírálása során.

Kapcsolatok településen belül és kívül

A *képviselőtestülettel* kialakult kapcsolat mellett rendkívül fontos a *Márkói Közös Önkormányzati Hivatallal* folytatott együttműködés. Főleg a pénzügyi tervezés és a beszámolók elkészítésében végzett munkáért tartozunk köszönettel Lauer-Virágh Erikának.

A településen a legfontosabb nemzetiségi intézmény az *óvoda*. A korábbi években is sok pozitívumot lehetett hallani az óvodáról. A minőségbiztosítás egyik fontos eleme, hogy már

Veszprémből is hoznak ki gyereket, mert olyan jó híre van az Óvodánkknak, bár az is igaz, hogy a helyi családok gyermek utánpótlása annyira meggyőző, hogy más településről már nem tud gyermekeket fogadni az óvoda.. Az elismerés elsősorban az óvónők és a személyzet odaadó munkájának köszönhető.

Ebben az évben a Német Önkormányzat finanszírozta a Bándi IgézőJelek nyomdai költségeit. A nyomdai előállítás lényegesen jobb minőséget biztosított.

A településen kívül is tartunk fenn kapcsolatokat. A *Veszprém Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzat*, a *Regionális Iroda* mellett a környező településekkel is több alkalommal találkozunk. A tavalyi Christkindl-kiállítás Budapesten került megrendezésre. A Haus der Ungarndeutschen Lendvay utcai épületében csodálhatták meg decemberben a régió kiállítási tárgyait az érdeklődők. Hálás köszönet *Varga Dezsőnének*, *Ladnai Attiláné Varga Tündének* és *Feithné Krein Ritának* az elvégzett munkáért.

Együttműködési megállapodást kötöttünk a régió német önkormányzataival. Hárskút, Márkó és Herend német nemzetiségi önkormányzatai megállapodtak abban, hogy látogatják egymás rendezvényeit, illetve közös programokat szerveznek. Ennek keretében egy közös tanulmányutat szerveztünk *Somberekre*, ahol megtekinthette a küldöttség a helyi gyönyörűen felújított tájházat és a tanösvényt illetve Feked község szépen restaurált házait.

Október hónapban hasonló célból jártunk *Tarjánban*. Ott is a tájház, a készülő tanösvény és a helyi német önkormányzat tapasztalatai kerültek előtérbe. Az alkalmat kihasználva megtekintettük a Német Nemzetiségi Múzeumot *Tatán*, illetve a a szépen felújított várat *Csókakőn*, valamint a kamalduli szerzetesek kolostorát *Majkon*. Mindkét településsel – Somberekkel és Tarjánnal is- együttműködési megállapodást kötöttünk.

Kapcsolatot tartunk fenn a *Veszprém Megyei Német Önkormányzatok és Elektorok Közösségével*. Sajnos a jogszabályok még mindig nem teszik lehetővé, hogy pénzmaradványt képezhessünk. A helyzet most annyiban javult, hogy az adott évben fel nem használt összeget nem a következő év áprilisáig kell előzetes, határozatban foglalt kötelezettségvállalás alapján elkölteni, hanem a következő év december végéig. A célt viszont az adott naptári évben kell meghatározni.

Az előzetes kötelezettségvállalás nem csak cél- ez az előirányzat, hanem Ft-ra pontosan kell megvalósulnia, amikor beérkezik számla, tehát előre tudni kell konkrétan a számla kibocsátót és az összeget is.

Rendezvények

Az eltelt időszakban is számos rendezvény szervezőjeként vagy támogatójaként voltunk jelen a község életében. Időrendi sorrendben először a *Mindenki Karácsonya* programját kell megemlíteni, majd a január 13-i rendezvényünket, ahol a falu 100 német lakosának 69 évvel ezelőtti kitelepítéséről, elűzetéséről emlékeztünk meg. A programban közreműködtek a Bándi Német Nemzetiségi Dalkör, és a Lovassy László Gimnázium német nemzetiségi tagozatának tanulói, *Lennert Lídia*, *Volf Adrienn* és *Babicska Bence*.

Május 28-án rendeztük meg a *Nemzetiségi Napot*. Az óvodásaink mellett a herendi iskolások tánckara is bemutatkozott. A felnőtteket a Bándi Dalkör mellett a Hárskútról érkezett dalkör képviselte. A rendezvényen volt látható először a Német Önkormányzat által szponzorált férfiviselet. A műsort *Lennert Lídia* és *Sudár Ábel*, lovassys diákok konferálták.

Május utolsó vasárnapján, 29-én a temetőben a *háborús áldozatokról* emlékeztünk a települési önkormányzattal közösen. Itt is voltak diákszereplők, *Schäfer Benedek és Lennert Lidia* tolmácsolásában hallhattunk verset és egy bándi áldozat, Staub János búcsúlevelét.

Fontosnak érezzük, hogy a fiatalokat is bevonjuk a település nemzetiségi életébe. Ezért is támogattuk az elmúlt két évben a nemzetiségi táborban való részvételüket, illetve ismertük el a településen végzett nemzetiségi tevékenységet. Herenden a ballagás alkalmából *Torma Anna, Babicska Bence és Kovács Gergely* vehetett át elismerést a Bánd Német Önkormányzattól.

Lennert Lidia az EMMI nemzetiségi ösztöndíját nyerte el kiváló tanulmányi eredményéért és a nemzetiségi területen végzett tevékenységéért.

Pénzügyeink

Bevételek:

A Bánd Német Önkormányzat számára 2015-ben 1 785 849 Ft állt a rendelkezésére. Ennek az összegnek az elköltése 2016. április 30-ig kötelező volt. Sajnos a jogszabályok nem teszik lehetővé, hogy tartalékot képezzünk, mert a fel nem használt támogatás visszakerül az államkincstárba. Mire költöttük el a támogatást, arról még lesz szó.

2016-ban 2 404 440 Ft elköltésével számolhattunk. Ebből a működési költség 781 686 Ft, és a feladatalapú támogatás révén a 63 pontunkért 1 622 754 Ft került az Önkormányzat számlájára. Ez az összeg Veszprém megye 86 nemzetiségi önkormányzata közül a 14. legmagasabb.

2017-ben a működési támogatás nem változott, de a feladatalapú támogatás során csak 7 nemzetiségi önkormányzat kapott magasabb pontszámot a tevékenységére, mint mi. Ennek is köszönhető a 400 000 Ft-tal magasabb támogatás is.

Az idei évben pályázatot is nyújtottunk be az EMMI-hez. A megpályázott 450 000Ft-ból csak 100 000Ft támogatást ítélték meg. Bevételeink az elmúlt években a következő módon alakultak.

Év	összbevétel	működési	feladatalapú	pályázat
2015				
2016				
2017				

2016 nov. – 2017. szept.

Kedvezményezett	Feladat	terv	megvalósult
Bánd ÖK	Essegvár		
	Pályázati önrész		
Schröck Ferenc Kult. Egyesület	Csizmák		
	Polgárőrség		
Bánd ÖK	Igéző Jelek		
	Nemzetiségi nap		
	Koszorú		
Herend K....	Gyermekjólét		
Bánd ÖK	Bánd Falunap		
Bánd ÖK	Újság		
	Daloskönyv		

	Christkindl pótlás		
Bánd ÖK	Mikulás Mindenki kar.		
Bándért Közalapítvány	Bándi fények		
	Bándi daloskönyv nyomda		
	naptár		
Baja	Ulmer Schachtel		

2017-ben eddig a következő kiadásaink voltak

- Az Óvoda szakmai munkáját és a kisgyerekek komfortos körülményeinek javítását anyagi eszközeinkkel is megpróbáltuk segíteni. Szakmai továbbképzést (2017: 55.000,- Ft) finanszíroztunk valamint egy tablet (2016.dec. 69.900,- Ft, BNÖ sajátja) és egy projektor (2016.nov.: 133.500,- Ft BNÖ saját eszköz) beszerzésével segítettük az óvoda szakmai munkáját. (vetítővászon 2016.dec.:22.890,- BNÖ) Bánd Német Önk. nevére szóló számlák!
- A Nemzetiségi Dalkör férfikara is új viseletet kapott. Az összeg jelentős részét már tavaly kifizettük, (2016 dec. 400.000,- Ft) az idei esztendőre csak 20 000Ft járulékos költség maradt.
- A Herend Környéki Önkormányzatok Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálatára is megkeresett bennünket, 30 000 Ft-os támogatással segítettük a nyári tábor lebonyolítását. (2017 07.07.) + 2016.dec.: 40.000,-Ft játékokra
- A Bándért Közalapítvány működési kg. (50.000) és a fényképkiallítás díjazását (60 000Ft) (még nem valósult meg) vállalta a Német Önkormányzat. 2017.06.20. Németh Nóra nyári nemzetiségi tábor
- Szintén támogattuk a település közösségi rendezvényeit, programjait. A települési önkormányzattal kötött megállapodás alapján 350.000 Ft-ot juttattunk a települési önkormányzat részére a falunap és a decemberi programok finanszírozására.
- Bizonyára feltűnt, hogy a Bándi IgézőJelek minőségileg sokkal szebb kiadásban jelent meg. A tördelési és a nyomdai költségekhez 200 000Ft-tal járultunk hozzá. szerkesztés és nyomtatás 2016 dec 200.000,- Ft, 2017-ben eddig számla: 98.779,- BNÖ, támogatás BKÖ: 100.000,-
- A Nemzetiségi Nap költségei 142.519,- Ft-ot tettek ki. (pohár, süti, virág, étel)
- A Christkindl ruhák pótlására 75 000ft-ot adtunk ki.-
- Kiadások még:2016 dec.: Szeret Egyesület Christkindl kiállításra, 2016. dec utazás Pilisszentiván: 97.473,- Ft, 2016. dec: 24.000,- Bándért Közalapítvány, 2016. nov.: 69.533,- Ft Christkindl baba, Pénztár: 2016. nov.: 20.000,- Ft Nagy Vagy 2016 dec: 1920,- mécses, 19.228,- Christkindl baba, 2017. március 3.000,- koszorú kitelepítésre.

A számok a pénzügyel pontosításra kerülnek a közmeghallgatásig!

Ami nem valósult meg

Tavaly egy pályázat benyújtását terveztük, amely révén egy **tanösvényre** felfűzve szeretnénk volna bemutatni a település nemzetiségi értékeit. A pályázat benyújtási határideje nagyon rövid volt. Ennyi idő alatt nem tudtunk volna minőségi pályázatot összeállítani, ezért az idei évben megpróbálunk felkészülni a jövő évi kiírásra. Ezért is jártunk Sombereken, ahol már megvalósult, és Tarjánban, ahol elnyerték a tanösvény kialakításához szükséges támogatást.

A tanösvény részét képezte volna egy **falumúzeum** kialakítása is. Sajnos az önkormányzatnak nem áll rendelkezésére erre forrás. Itt nem csak a potenciális ház vételi árát, hanem annak átalakítási költségeit is számításba kell venni. Nem adjuk fel az elképzelés megvalósítását, de tisztán látjuk a korlátainkat is.

Mi vár még ránk ebben az évben?

Bándi szemle: Bádon mindig is nagyon nyitottan viszonyult a közösség a település történelméhez. 1998-ban, 2008-ban is készült egy kiadvány. A kétkötetes monográfia sem volt azonban teljes.

Már akkor- közel 10 éve- megfogalmazódott bennünk, hogy vannak területek, amelyek nem kerültek kellő hangsúllyal a monográfiába, esetleg csak részletekben a kronologikus beosztás alapján.

Már ekkor felmerült a gondolat, hogy egy-egy kisebb kiadványban be kellene mutatni a hiányzó területeket vagy egy tematikus egységet, ami a monográfiában csak szeletekben kerül elő.

A cél megfogalmazása lényegesen könnyebb volt, mint a kivitelezés.

A 2014-ben megalakult Német Önkormányzat karolta fel a korábbi ötletet, és sikerült az elképzeléshez anyagi forrásokat is találni. Így készülhetett el a következő kiadvány, amit reményeink szerint több is követ. Célunk, hogy a „Bándi szemle” sorozatban a monográfiából kimaradt, vagy töredékesen kezelt fejezeteket összefogjuk és az érdeklődőknek a rendelkezésére bocsássuk.

Az első kiadvány „*Az oktatás története Bádon*” címet viseli. Az első sorszámmal szeretnénk az értékrendünket is kifejezésre juttatni, hogy az oktatásnak a szerepe a szemünkben nagyon fontos. A család mellett ez a másik értékközvetítő faktor, és a tanuló életét nagymértékben befolyásoló tényező. Az itt kialakított értékrend sok ember boldogulásának a forrása lett a múltban és reméljük az lesz a jövőben is.

Ebben a kötetben olvasható egy összefoglalás a „Bánd története I.” című kiadványból. A monográfia minden korszak végén foglalkozott egy kicsit az adott időszak oktatási helyzetével. Ebből készített egy összeállítást Krein Józsefné tanárnő, és ez jelenti a kötet egyik fejezetét.

A második rész két nagy jelentőségű pedagógus tevékenységét mutatja be. *Molnár József* és *Steierlein Katalin* a XX. század bándi iskolájának karizmatikus figurája. Az ő érdemeik elismerése az utókor részéről napjainkban erősödött fel.

Molnár József a település posztumusz díszpolgári címét kapta meg 2016-ban, a település önkormányzata kitüntetéssel alapított tiszteletére. Az ő emléküknak állít emléket a második rész.

Steierlein Katalinról a település közösségi házát neveztük el. A névadó ünnepségre összeállított műsor, polgármesteri méltatás mellett különösen értékesek a róla szóló visszaemlékezések,

amelyek a szerepét és személyiségét mutatják be. Sajnos több adatközlő ma már nincs köztünk, a visszaemlékezések jelentősége így még nagyobb.

A harmadik rész egy projektdolgozat, amely a Lovassy László Gimnázium német nemzetiségi tagozatának érettségijére készült német nemzetiségi népismeretből. Készítője *Betleni Fanni Schöning József* információira támaszkodva mutatja be a bándi oktatás történetét a 30-as években. A kötetet még számos képpel próbáltuk színeesebbé tenni, hogy a későbbi generáció vizuálisan is megismerhesse azokat a tárgyakat, amelyek mára már kimentek a köztudatból.

A Bándi daloskönyv bemutatása 2017. november 26-án vasárnap délután kerül sorra. A dalkör három CD-jének az anyaga nyomtatásban is megjelenik. Szeretnénk, ha a rendezvényen minél több egykori énekkaros megjelenne, így is tisztelve azoknak az emléke előtt, akik már nem lehetnek közöttünk. A délelőtti német nyelvű szentmise is az ő lelki üdvükért szól.

Az idén a 2018-as naptárt Bánd Német Önkormányzata finanszírozza. Ennek elkészülte november hónapban várható.

Ebben az évben kell előkészítenünk, de már a következő évre csúszik át a németek **elűzésének 70. évfordulójára való emlékezés**. Hárskút, Márkó Bánd és Herend német önkormányzatai együttes megemlékezést szervezünk. Január 14-én, vasárnap délután 12:15 órakor Hárskúton 13:00 órakor Márkón, 13:45 órakor Bándon lesz egy rövid megemlékezés. Terveink szerint gyalogosan tesszük meg azt az utat, amit 70 évvel korábban a települések lakosai is gyalog esetleg szekereken voltak kénytelenek megtenni.

15:00 órakor Herenden, a Vasútállomáson egy emléktábla elhelyezésére kerül sor, annak emlékéül, hogy 1948. január 13-án az elűzés következtében innen indult el a négy település német anyanyelvű lakosságát szállító vonat Németországba. Az ünnepség az emléktábla leleplezésével, megáldásával, koszorúzással folytatódik.

Herenden a Kultúrházban 2018. január 14-én 16 órakor – zárásként - egy ismeretterjesztő előadásra kerül sor, melyet Schindler László, Bánd Német Önkormányzatának elnöke tart.

Országgyűlési választások: Magyarországon a 2011-es népszámlálás során 180 000 fő jelölte meg, hogy a magyarországi németiséghez tartozónak vallja magát. Fontos, hogy nem a származásra kérdeztek rá, hanem a nemzetiséghez való tartozásra.

Amikor a 2014-es választások során szükség volt az országos névjegyzékre való regisztrálásra, mindössze 15 000 körüli regisztráció történt. Ezért nem sikerült parlamenti képviselőt juttatni az országgyűlésbe. Jelenleg ott csak szószóló képviselheti a hazai németiséget. (Veszprém megyében mindössze 798 regisztráció történt, Bándon 42.)

Valószínűleg nagyon elrontottuk az információátadást. Mivel 2018-ban ismét cél a parlamenti képviselet, fontos, hogy a regisztráltak száma nagyobb legyen! (A 2014-es létszám bizonyára kevesebb lesz, hiszen az akkori regisztráltak közül többen elhunyhattak, esetleg külföldre költöztek és nem lesznek elérhetők 2018 áprilisában.)

Regisztrálni lehet papíralapon az alábbi linken: http://www.valasztas.hu/hu/ovi/content/21-22_kerelem_uj.pdf és online formában a következő linken.

<https://kerelem.valasztas.hu/vareg/KozpontiNevjegyzekkelKapcsolatosKerelem.xhtml>

A nemzetiségi regisztráció azt is jelenti, hogy a névjegyzéken szereplő nem tud a magyar pártlistára szavazni. Viszont a német képviselethez szükséges kb. 30 000 szavazat nem fogja megrengetni a pártok esélyeit, különösen akkor, ha ez meg is oszlik a pártszimpátia alapján.

Szeretném kérni, hogy minél többen segítsék a magyarországi németek parlamenti képviseletének megvalósítását, regisztráljanak a névjegyzékre!

Ha valaki bizonytalan abban, hogy a 2014-es regisztrációja kiterjed-e az országgyűlési választásokra is, regisztráljon még egyszer, legfeljebb kap egy elutasító határozatot. Ha nem

regisztrált, mindenképpen kérjük Önöket, hogy segítsék a képviselet megvalósítását, mert egy képviselő lényegesen szélesebb eszközökkel rendelkezik, mint a jelenlegi szószóló.

Kérem, hogy a családon belül, ismerősök között is beszéljenek róla. Ebben a kérdésben szeretnénk még egy konzultációs napot is szervezni, ahol részletesebben megbeszéljük, miért jobb a képviselő a szószólónál.

Vannak feladataink tehát, de ezeknek a megvalósításában csak közösen tudunk előrejutni. Ehhez kéri Bánd Német Önkormányzat a település lakosságának a támogatását.